

عنوان مقاله:

گزارش فنی: بررسی روند تغییرات مورفولوژی رودخانه زرینه رود با استفاده از سامانه اطلاعات جغرافیایی

محل انتشار:

فصلنامه مهندسی و مدیریت آبخیز، دوره 8، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

ابراهیم بروشکه - مربی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان غربی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، ارومیه، ایران

سید احمد حسینی - استادیار، پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

انجام فعالیت های عمرانی در سرشاخه ها و بخش میانی حوزه های آبخیز تغییرات مورفولوژی بستر در بخش انتهایی را به دنبال دارد. شناخت تغییرات حادث شده و اثرات آن بر مورفولوژی بستر و اراضی مجاور رودخانه برای ساماندهی و تثبیت بستر، ضروری است. این پژوهش با هدف شناخت مورفولوژی رودخانه و روند تغییرات حریم بستر طی ۵۰ سال گذشته در بازه ای به طول ۲۵ کیلومتر در بخش انتهایی رودخانه زرینه رود و استان آذربایجان غربی انجام شد. برای این کار از عکس های هوایی سال های ۱۳۳۴ و ۱۳۴۶ به مقیاس ۱:۵۰۰۰۰ و ۱:۲۰۰۰۰، نقشه های توپوگرافی سال ۱۳۷۵ به مقیاس ۱:۵۰۰۰۰ و تصاویر SPOT سال ۱۳۸۲ استفاده شد. بررسی ها نشان داد که وسعت حریم بستر از ۵۶۱.۱ هکتار به ۲۲۱.۳ هکتار کاهش یافته و مورفولوژی بستر و شکل ظاهری قوس ها متحول شده است. وسعت سدهای ماسه ای در داخل بستر در سال های ۱۳۴۶ و ۱۳۸۲ به ترتیب ۱۳.۶۸ و ۲.۸۶ هکتار بوده که نشان دهنده نوسانات زیاد آبدهی و تغییر شرایط هیدرولوژیکی و هیدرولیکی رودخانه است. تعداد پیچان رودها از چهار مورد به سه مورد تقلیل یافته و بستر رودخانه در ابتدای بازه از حالت پیچان رودی خارج و حالت مستقیم و شریانی پیدا کرده است. بیشترین عامل تاثیرگذار در تغییرات مورفولوژی، تغییر در رژیم هیدرولوژیکی به دلیل احداث سد، کاهش قابل ملاحظه رواناب در رودخانه و انباشت بار رسوبی در مسیر بستر است.

کلمات کلیدی:

آذربایجان غربی، پیچان رودی شدن، تصاویر ماهواره ای، رسوب گذاری، مورفولوژی بستر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1208321>

